

Процедурне податкове право

Другий підручник із трилогії підручників з податкового права розкриває механізми реалізації матеріальних податково-правових норм, зокрема податкове адміністрування, контроль, перевірки, визначення та узгодження податкових зобов'язань, оскарження рішень контролюючих органів і стягнення податкового боргу.

Разом з іншими книгами трилогії – підручниками «Матеріальне податкове право» й «Деліктне податкове право» – він утворює комплексне навчальне видання, у якому системно розкриваються теоретичні та практичні засади правового регулювання податкових відносин, формуючи цілісне уявлення про податкове право як систему взаємопов'язаних матеріальних, процедурних і деліктних норм.

Для здобувачів юридичної освіти, науковців, викладачів, практикуючих юристів та фахівців у сфері оподаткування.

ПРОЦЕДУРНЕ ПОДАТКОВЕ ПРАВО

Підручник

За редакцією М. П. Кучерявенка

Харків
«Право»
2026

Автори:

Бондаренко І. М. – гл. 6; *Гаркуша В. В.* – гл. 2, §§ 1, 2 (у співавт. з Кучерявенком М. П.); гл. 3, § 5 (у співавт. з Кучерявенком М. П.); *Дамірчиєв М. І.* – гл. 7, § 2 (у співавт. з Кучерявенком М. П.); *Жернаков М. В.* – гл. 2, § 6 (у співавт. з Кучерявенком М. П.); *Капустник В. В.* – гл. 5, § 5; гл. 8; *Клименко А. Л.* – гл. 2, § 5 (у співавт. з Кучерявенком М. П.); *Кобильнік Д. А.* – гл. 5, §§ 1–4 (у співавт. зі Швецовою Л. А.); *Кучерявенко М. П.* – гл. 1; гл. 2 (§§ 1, 2 – у співавт. з Гаркушою В. В.; § 5 – у співавт. з Клименко А. Л.; § 6 – у співавт. з Жернаковим М. В.); гл. 3 (§ 3 – у співавт. з Хановою Р. Ф.; § 4 – у співавт. з Логвіною О. В.; § 5 – у співавт. з Гаркушою В. В.); гл. 7 (§ 2 – у співавт. з Дамірчиєвим М. І.); *Павлуненко К. Л.* – гл. 4; *Ханова Р. Ф.* – гл. 3, § 3 (у співавт. з Кучерявенком М. П.); гл. 9 (у співавт. з Хошуляком В. В.); *Хошуляк В. В.* – гл. 9 (у співавт. з Хановою Р. Ф.); *Швецова Л. А.* – гл. 5, §§ 1–4 (у співавт. з Кобильніком Д. А.)

Рецензенти:

М. М. Бліхар – докторка юридичних наук, професорка, завідувач кафедри адміністративного та інформаційного права Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»;

Л. М. Касьяненко – докторка юридичних наук, професорка, професор кафедри фінансового та податкового права Державного податкового університету

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 2 від 24 вересня 2026 р.)*

Процедурне податкове право : підручник / [М. П. Кучерявенко, П87 Д. А. Кобильнік, В. В. Гаркуша та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка. – Харків : Право, 2026. – 288 с.

ISBN 978-617-8852-02-3

Другий підручник із трилогії підручників з податкового права розкриває механізми реалізації матеріальних податково-правових норм, зокрема податкове адміністрування, контроль, перевірки, визначення та узгодження податкових зобов'язань, оскарження рішень контролюючих органів і стягнення податкового боргу.

Разом з іншими книгами трилогії – підручниками «Матеріальне податкове право» й «Деліктне податкове право» – він утворює комплексне навчальне видання, у якому системно розкриваються теоретичні та практичні засади правового регулювання податкових відносин, формуючи цілісне уявлення про податкове право як систему взаємопов'язаних матеріальних, процедурних і деліктних норм.

Для здобувачів юридичної освіти, науковців, викладачів, практикуючих юристів та фахівців у сфері оподаткування.

УДК [347.73:336.22]+351.713(477)(075)

© Кучерявенко М. П., Кобильнік Д. А.,
Гаркуша В. В. та ін., 2026

© ТОВ «Видавничий дім «Право», 2026

ISBN 978-617-8852-02-3

Зміст

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Глава 1

Правова природа податкових процедур	5
§ 1. Поняття податкових процедур	5
§ 2. Класифікація податкових процедур	11
§ 3. Податковий процес	23
§ 4. Податкове провадження.....	27

Глава 2

Суб'єкти податкових процедур	32
§ 1. Держава як учасник податкових процедур	32
§ 2. Територіальні громади й органи місцевого самоврядування в системі суб'єктів податкових процедур	35
§ 3. Податкові органи як суб'єкти податкових процедур	40
§ 4. Юридичні особи в системі учасників податкових процедур	45
§ 5. Фізичні особи як суб'єкти податкових процедур	49
§ 6. Суд у системі учасників податкових процедур	56

Глава 3

Строки в податкових процедурах	58
§ 1. Характер і значення строків у податковому регулюванні	58
§ 2. Класифікація строків	64
§ 3. Спеціальні строки в податкових процедурах	69
§ 4. Строки давності	71
§ 5. Наслідки порушення строків	75

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Глава 4

Облікові податкові процедури	78
§ 1. Реєстраційні податкові процедури	78
§ 2. Обліково-об'єктні податкові процедури	113

Глава 5

Процедури сплати податків і зборів	121
§ 1. Процедури добровільного виконання обов'язку зі сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)	121
§ 2. Залік і повернення надміру сплачених податків, зборів (обов'язкових платежів).....	125

§ 3. Забезпечувальні податкові процедури	131
§ 4. Процедури примусового виконання обов'язку зі сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)	162
§ 5. Розстрочення та відстрочення податкових зобов'язань	174

Глава 6

Процедури податкової звітності	183
§ 1. Поняття податкової звітності	183
§ 2. Процедури подання податкових декларацій	186
§ 3. Уточнення та виправлення податкових декларацій	190
§ 4. Електронний аудит	194

Глава 7

Процедури податкового контролю	199
§ 1. Поняття та зміст процедур податкового контролю	199
§ 2. Види й методи податкового контролю	202
§ 3. Податкова перевірка як засіб реалізації контролюючої функції податкових органів	206

Глава 8

Процедури адміністративного оскарження	214
§ 1. Поняття та види податкових спорів	214
§ 2. Податкові консультації як інструмент запобігання виникненню податкових спорів	222
§ 3. Оскарження рішень контролюючих органів в адміністративному порядку	227

Глава 9

Процедури судового оскарження рішень контролюючих органів	246
§ 1. Процедури судового вирішення податкових спорів: адміністративна юрисдикція	247
§ 2. Вирішення податкових спорів судами	262
§ 3. Виконання судових рішень у податкових спорах	280

Навчальне видання

Кучерявенко Микола Петрович,
Кобильнік Дмитро Анатолійович,
Гаркуша Владислав Віталійович та ін.

ПРОЦЕДУРНЕ ПОДАТКОВЕ ПРАВО

Підручник

Коректорка *М. А. Ковальчук*

Підписано до друку 03.09.2026. Формат 60×90/16.
Ум. друк. арк. 18. Обл.-вид. арк. 15. Тираж 100 пр. Зам. № 723

ТОВ «Видавничий дім «Право»,
вул. Харківських Дивізій, 11/2, м. Харків, Україна
Для кореспонденції: а/с 822, м. Харків, 61023, Україна
Тел.: (050) 409-08-69, (067) 574-81-20
Вебсайт: <https://pravo-izdat.com.ua>
E-mail для замовників послуг: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для покупців: sales@pravo-izdat.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8024 від 05.12.2023

Виготовлено ТОВ «Промарт Плюс»,
вул. Весніна, 12, м. Харків, 61023, Україна
Тел. (097) 445-07-79
Вебсайт: <https://promart.in.ua>
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8388 від 16.07.2025

Перейти на сайт →